ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти Кафедра
бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Екологічна економіка та соціальна відповідальність»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Облік і аудит
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада	**Артюх-Пасюта Олена Василівна** к.е.н., доцентка доцентка кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-099-728-76-30
Електронна адреса	ev10111988@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstdd.php он-лайн: субота, ttps://webinar.puet.edu.ua/d227989811e418f339e7f439166144b3
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів сукупності теоретичних, методичних знань і практичного досвіду щодо еколого-економічних відносин, які передбачають створення нової системи господарського механізму, прийняття оптимальних управлінських рішень, що дозволяє підвищити сукупну ефективність функціонування природосоціогосподарських систем та фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенції, які забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки її суб'єктів.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні з використанням методів мозкового штурму, самостійна робота поза розкладом. Екскурсії, ділова гра, підготовка рефератів, участь у конференціях, дискусії, методи усного контролю і самоконтролю, індивідуальне опитування
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність широких знань основ лідерства, менеджменту, маркетингу, комп'ютерних технологій, економіки
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії. ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПР19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та	ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04.Здатність працювати автономно. ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища. ПР20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя	ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій. ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень. СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1**. Екологічна економіка**		
Тема 1. Предмет екологічної економіки. Антропогенні проблеми довкілля.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему «Сучасний стан екології в Україні».
Тема 2. Спостереження і контроль стану довкілля на мікро - і макрорівнях	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 3. Методи оцінки еколого-економічних збитків	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 4. Екологічний облік та аудит на підприємствах. Екологічна експертиза	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 5. Еколого-економічні проблеми використання і	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1**. Екологічна економіка**		
охорони природних ресурсів	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Модуль 2. **Соціальна відповідальність**		
Тема 6. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 7. Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 8. Екологічна компонента соціальної відповідальності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 9. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати нормативно-правові документи, рекомендовані викладачем, за темою

Інформаційні джерела

1. Артюх-Пасюта О.В., Мілька А.І. Теоретичні аспекти визначення екологічної безпеки підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25.
2. Артюх-Пасюта О. В., Мілька А. І. Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства. *Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в умовах інноваційних інформаційних технологій* : монографія ; під заг. ред. Є. А. Карпенко, О. В. Карпенко, А. І. Мілька [та ін.]. Полтава : ПУЕТ, 2021. 410 с. С. 110-115.
3. Ананьєва Т. В.. Моніторинг довкілля. Практикум. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2022. 172 с.
4. Гончаров Ю. В., Диха М. В., Вороніна В. Л., Мілька А. І.,. Клименчукова Н. С. Прогнозування інноваційності економічного розвитку України у глобальному вимірі. *Науковий вісник Національного Гірничого Унів*ерситету. 2023. № 1. С. 174-181. (науковометрична база наукової періодики SciVerse Scopus).
5. Екологія агросфери: підручник / О.І. Фурдичко, О.І. Дребот, О.С. Дем'янюк, Є.Д. Ткач, А.А. Бунас. Київ: ДІА, 2022. 336 с.
6. Савченко О. Ф., Байда А. О., Мілька А. І. Екологічна економіка: теорії, практика, юридична відповідальність : навч. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2016. 340 с.
7. Савченко О. Ф., Дацій О. І. Екологічна економіка : навч. посіб. Полтава : ПУЕТ, 2016. 340 с.
8. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. В. Пирог, Л. І. Чернобай, Н. С. Станасюк, І. І. Пасінович. К. : Видавничий дім «Кондор», 2022. 244 с**.**
9. Вінічук М. М. Загальна екологія : навчальний посібник, видання друге, виправлене та доповнене. Житомир : Видавництво Державного університету «Житомирська політехніка», 2024. 184 с.
10. Водний кодекс України від 06.06. 1995 р. зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text
11. Земельний кодекс України від 20.12.2001 р. зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text
12. Кодекс України про надра: Закон України від 19.01.95 р. № 82 зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/132/94-%D0%B2%D1%80#Text
13. Конституція України: Офіційний текст. – К.: КМ Publishing. 2013. – 96 с.
14. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.94 р. № 68 зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/3852-12#Text.
15. Охріменко О. О. Соціальна відповідальність : підруч. для здобувачів ступеня магістра за спец. 051 «Економіка». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2025. 311 с.
16. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 26.06.91 р. № 41 зі змінами та доповненнями. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1264-12#Text

17. Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.92 р. № 34 зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text
18. Про рослинний світ: Закон України від 19.03.09 р. № 52 зі змінами та доповненнями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/591-14#Text
19. Повітряний кодекс України: зі змінами та доповненнями URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Екологічна економіка та соціальна відповідальність» розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного Центру дистанційного навчання ПУЕТ (https://el.puet.edu.ua/).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- **Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Положення про організацію освітнього процесу** *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf*
- **Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти** https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
- **Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості** *https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf*
- **Політика щодо відвідування**. Навчання відбувається в режимі он-лайн за допомогою дистанційних технологій.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

- **Кодекс честі студента** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf*)
- **Положення про академічну доброчесність»** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf*).

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

- **Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf*).
- **Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти** (*https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf*).
- **Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти** *посилання;* https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

- **Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій** *(https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf)*
- **Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену** *(https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf)*
- **Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції** (*http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi*).

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

- Психологічна підтримка в ПУЕТ: (*https://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/*).
- Уповноважений з прав студентів ПУЕТ (https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet)
- Уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції (*http://puet.edu.ua/uk/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi*).

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	**Максимальна кількість балів**
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни